ఓమ్ పరబ్రహ్మణేనమః.

తర్పణనిర్ణయము.

ఇది,

చల్లా - లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిచే వ్రాయబడి

స్వకీయ,

శ్రీఆర్యానందముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడి ప్రకటింపబడియె.

ప్రథమకూర్పు—250 కాపీలు.

దీనివెల 0—2—0.

1918

ఓమ్ పరబ్రహ్మణేనమః.

తర్పణ నిర్ణయము.

ఆదౌశుద్ధజలేస్నాత్వాచమ్య - విధిప్రకారేణస్నానంకుర్యాత్॥ తతఃసంధ్యావందనబ్రహ్మ యజ్ఞాదికంకృత్వా॥ తతఃదేవర్షిపితృతర్పణం కుర్యాత్॥ యథా॥ ఆచమ్య...ఏవంగుణ...పుణ్యతిథౌ దర్శప్రయుక్త మహాపర్వణిపుణ్యకాలే - అథవా॥ (మకరసంక్రమణప్రయుక్త ఉత్తరాయణపుణ్యకాలే) అథవా... (చంద్రోపరాగ - సూర్యోపరాగమహాపుణ్యకాలే) దేవర్షిపితౄనుద్దిశ్యదేవర్షిపితృప్రీత్యర్థం ఆదౌదేవర్షిపితృతర్పణంకరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥ బ్రహ్మాదయోయేదేవాఃతాన్ దేవాన్ స్తర్ప...మి॥ సర్వాన్ దేవాన్ స్తర్ప...మి॥సర్వాన్ దేవగణాన్ స్తర్ప...మి॥

సర్వాఃదేవపత్నీ స్తర్ప...మి॥సర్వా౯ దేవపుత్రాగ్ స్తర్ప...మి॥సర్వా౯ దే
వపౌత్రాగ్ స్త...మి॥ భూర్దేవాగ్ స్తర్ప...మి॥ భువర్దేవాగ్ స్తర్ప...మి॥
సువర్దేవాగ్ స్తర్ప...మి॥ భూర్భువస్సువర్దేవాగ్ స్తర్ప...మి॥ (నివీతీ)కృష్ణ
ద్వైపాయనాదయోమహర్షయఃతాన్యృషీగ్ స్తర్ప...మితర్ప...మి॥ ౨॥ స
ర్వాన్యృషీగ్ స్తర్పయామితర్పయామి॥ ౨॥ సర్వానృషిగణాగ్ స్తర్పయా
మితర్పయామి॥ ౨॥ సర్వాఃఋషిపత్నీ స్త...మి॥ ౨॥ సర్వానృషిపుత్రాగ్
స్త...మి॥ ౨॥ సర్వానృషిపౌత్రాగ్ స్త ..మి॥ ౨॥ భూర్ఋషీగ్ స్త...మి॥
౨॥ భువర్ఋషీగ్ స్త + మి॥ ౨॥ సువర్ఋషీగ్ స్త...మి॥ ౨॥ భూర్భువ
స్సువర్ఋషీగ్ స్త + మి॥ ౨॥ అథకాండర్షితర్పణం॥ ప్రజాపతిం కాం
డఋషింతర్పయామి తర్పయామి॥ సోమంకాండఋషిం త...మి॥ ౨॥ అ
గ్నింకాండఋషిం త...మి॥ ౨॥ విశ్వా౯ దేవా౯ కాండఋషీగ్ స్త...మి
౨॥ సాగ్ంహితీర్దేవతాఉపనిషద స్త...మి॥ ౨॥ యాజ్ఞికీర్దేవతాఉపనిషద
స్త..మి॥ ౨॥ వారుణీర్దేవతాఉపనిషద స్త.. మి॥ ౨॥ బ్రహ్మాణగ్గ్ స్వయం

భువంత...మి॥ ౨॥ సదసస్పతిం త...మి॥ ౨॥ (ప్రాచీనావీతీ) సోమఃపితృ
మాన్ యమో౽ంగిరస్వానగ్నిష్వాత్తా౽గ్నిః కవ్యవాహనాదయో యే
పితరః॥ తాన్ పితౄన్ స్వధానమ స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి॥ స
ర్వాన్ పితౄన్ స్తర్పయామి...మి॥ ౩॥ సర్వాన్ పితృగణాన్ స్త...మి॥ ౩॥
సర్వాఃపితృపత్నీః స్త...మి॥ ౩॥ సర్వాన్ పితృపుత్రాన్ స్త...మి॥ ౩॥ స
ర్వాన్ పితృపౌత్రాన్ స్త...మి॥ ౩॥ భూఃపితౄన్ స్త...మి॥ ౩॥ భువఃపితౄన్
స్త...మి॥ ౩॥ సువఃపితౄన్ స్త...మి॥ ౩॥ భూర్భువస్సువఃపితౄన్ స్త...మి॥
౩॥ అనేన దేవర్షిపితృ తర్పణేన భగవాన్ సర్వాత్మక...ఏతత్ఫలం శ్రీ
పరమేశ్వరార్పణమస్తు॥ ఆచమ్య॥ అథనిత్యతర్పణంకుర్యాత్ ॥

అథతిలతర్పణ ప్రయోగః.

ఆచమ్య॥...ఏవంగుణ... పుణ్యతిథౌ... ప్రాచీనావీతీ॥ పితుః...పి
తౄణాం అక్షయపుణ్యలోక ఫలావాప్త్యర్థం...మహాపర్వణిపుణ్యకాలే
తిలతర్పణంకరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥ దక్షిణాభిముఖోభూత్వా ॥ కూర్చే

పితౄనావాహ్య॥ ఆయాతపితరస్సోమ్యాగంభీరైః పథిభిః పూర్వ్యైః ప్ర
జామస్మభ్యం దదద్రయించదీర్ఘాయుత్వంచ శతశారదంచ॥ పితౄన్ కూ
ర్చే ఆవాహయామి॥ సకృదాచ్ఛిన్నం బర్హిరూర్ణామృదుస్స్యోనం పితృ
భ్యస్త్వాభరామ్యహమ్। అస్మిన్ సీదంతుమే పితరస్సోమ్యాః పితామ
హాః ప్రపితామహాశ్చానుగైస్సహ॥ ఇదమాసనం॥ తిలైస్సహోదక
మంజలినాగృహీత్వా॥ సవ్యంజాన్వాచ్య॥ అస్మత్పితరం + గోత్రం +
శర్మాణం వసురూపం స్వధానమస్తర్పయామి స్వధానమస్తర్పయామి
స్వధానమస్తర్పయామి॥ ...పితామహం...గోత్రం...శర్మాణం రుద్రరూ
పం స్వధానమ + మి॥...ప్రపితామహం... గోత్రం...శర్మాణం ఆదిత్య
రూపంస్వ + + + మి॥ ...మాతరం...గోత్రాం ... పదాయీం వసు
రూపాంస్వ + + + మి॥ ...పితామహీం...గోత్రాం ... పదాయీం

రుద్రరూపాంస్వ + + మి॥...ప్రపితామహీం...గోత్రాం...వదాయీం
ఆదిత్యరూపాంస్వ + + మి॥ ...సపత్నీమాతరం... గోత్రాం ..! వదా
యీంవసురూపాంస్వ + మి॥ ...జనకపితరం...గోత్రం...శర్మాణం వసు
రూపంస్వ + + + మి॥ ...జనకమాతరం...గోత్రాం ... వదాయీం
వసురూపాంస్వ + + మి॥ అస్మత్ మాతామహం...గోత్రం...శర్మాణం
రుద్రరూపంస్వ + + మి॥ మాతుఃపితామహం...గోత్రం ... శర్మాణం
రుద్రరూపంస్వ + + మి॥ మాతుఃప్రపితామహం...గోత్రం...శర్మాణం
ఆదిత్యరూపంస్వ + మి॥ మాతామహీం...గోత్రాం + వదాయీంవసు
రూపాంస్వ + మి॥ మాతుఃపితామహీం...గోత్రాం + వదాయీం రుద్ర
రూపాంస్వ + మి॥ మాతుఃప్రపితామహీం + గోత్రాం + వదాయీం
ఆదిత్యరూపాంస్వ + మి॥ ఆత్మపత్నీం + గోత్రాం + వదాయీం వసు
రూపాంస్వ + మి॥ సుతం + గోత్రం + శర్మాణం వసురూపంస్వ + మి॥
భ్రాతరం + గోత్రం + శర్మాణం వసురూపంస్వ + మి॥ పితృవ్యం +

గోత్రం + శర్మాణం వసురూపంస్వ + మి॥ మాతులం + గోత్రం + +
ణం వసురూపంస్వ + + మి॥ దుహితరం + గోత్రాం + పదాయాం
వసురూపాంస్వ + మి॥ భగినీం...గోత్రాం + పదాయీాం వసురూపాం
స్వ + మి॥ దౌహిత్రం...గోత్రం + శర్మాణం వసురూపంస్వ + మి॥
భాగినేయకం + గోత్రం + శర్మాణం వసు + స్వ...మి॥ పితృభగినీం...
గోత్రాం...పదాయీాం వసురూపాంస్వ...మి॥ మాతృభగినీం...గోత్రాం
...యీాం...రూపాం...మి॥ జామాతరం...గోత్రం...ణం...పంస్వ...మి॥
భావుకం...గోత్రం...ణం...పంస్వ...మి॥ స్నుషాం... గోత్రాం ... దా
యీాం వసురూపాంస్వ...మి॥ శ్వశురం...గోత్రం...శర్మాణం ... స్వ...
మి॥ స్యాలకం...గోత్రం...శర్మాణం...స్వ...మి॥ శ్వశ్రూం... గోత్రాం
...పదాయీాం వసురూపాంస్వ...మి॥ గురుం...గోత్రం... శర్మాణం...
మి॥ రిక్థినం...గోత్రం...శర్మాణం...మి॥ స్వామినంతర్పయామి॥ సఖీంతర్ప
యామి॥ గురుంతర్పయామి॥ ఆచార్యంతర్పయామి॥ స్వామిసఖిగురుఆచా

ర్యాది సర్వేషాం కారుణ్యానాం తర్పయామి॥
(తర్పణముజరుపునప్పుడు మఱియొకవిషయము గ్రహించదగునుటెట్లనిన.)

అన్నలకు జ్యేష్ఠభ్రాతరమనియును, తమ్ములకు కనిష్ఠభ్రాతరమనియును, పెద్దభార్యకు జ్యేష్ఠభార్యామనియును, చిన్నభార్యకు తదనంతరభార్యామనియుచు. ఇట్లూహించవలెననుట.

శ్లో॥ ఏకేచాఽస్మత్కులేజాతా అపుత్త్రాగోత్రిణోమృతాః।
తేగృహ్ణంతుమయాదత్తం సూత్రనిష్పీడనోదకమ్॥ శ్రీరామ॥

శ్రాద్ధాదుల కవయవ భూతంబగు తిలతర్పణవిధిఁ జెప్పఁబడుచున్నది. పితృతర్పణము నిత్యమని, నైమిత్తికమని రెండువిధములు. మాతృపితృవర్గములవారినుద్దేశించి వసురుద్రాదిత్య శబ్దముల నుచ్చరింపక జల మాత్రముచేత జేయఁబడు తర్పణమునిత్యమనఁబడును. ఆబ్దికాది నైమిత్తికాదులయందుచేయఁబడు తిలతర్పణమందు వసురుద్రాదిత్యరూపములుచ్చరించిచేయఁబడుతర్పణము నైమిత్తికమనఁబడును.

శ్లో॥ పార్వణేనయుతేశ్రాద్ధే రూపముద్దిశ్యతర్పయేత్।
అన్యథాతర్పయేద్విద్వాన్ నామగోత్రాదిసంయుతమ్॥

తా॥ పార్వణశ్రాద్ధమునుచేయునపుడు వసురుద్రాదిత్య శబ్దములతోగూడ జేయుతర్పణము నైమిత్తికమనియు, పార్వణశ్రాద్ధములేక ప్రతిదినముం జేయుతర్పణము నిత్యతర్పణమనియు తాత్పర్యము.

యాజ్ఞవల్క్యః॥ శ్లో॥ సవర్ణేభ్యోజలందేయం నాసవర్ణేభ్యఏవచ।
నామగోత్రస్వధాకారైః ప్రత్యహంతర్పయేత్సుధీః॥

తా॥ సవర్ణులకొఱకే ఉదకదానము జేయవలయు. అసవర్ణులకొఱకు చేయుఁబనిలేదు. ఈయుదకదానము జేయునపుడు నామమును, గోత్రమును, స్వధాయనుశబ్దమును, నుచ్చరించుచు ప్రత్యహమును తర్పణముజేయవలయునని యాజ్ఞవల్క్యుని యభిప్రాయము.

శ్రాద్ధదర్పణే॥ శ్లో॥ తర్పయేత్త్రీన్పితౄనాదౌతతశ్చైవతుమాతరమ్।
సాపత్నీమాతరంపశ్చాత్పితామహ్యాదికాఃక్రమాత్।

తా॥ ముందుగా పితృపితామహ ప్రపితామహులకును పిదపమాతృపితామహీ ప్రపితామహీలకును తర్పణము జేయవలయునని శ్రాద్ధదర్పణమనుగ్రంథమునందు జెప్పఁబడియె- ఈ

శ్లోకమునందు ,తామహ్యాదిశాః క్రమాత్॥ అని ఆదిశబ్దము జెప్పఁబడియుం వలన మా
తామహాదులకును జేయవలయునని యెఱుంగునది॥

శ్లో॥ ఆదౌపితాతథామాతా సాపత్నీజననీతథా ।
మాతామహాస్సపత్నీకా ఆత్మపత్నీత్యనంతరమ్॥
సుతభ్రాతృపితృవ్యాశ్చ మాతులాస్సహభార్యకా
దుహితాభగినీచైవదౌహిత్రోభాగినేయకః॥
పితృష్వసామాతృష్వసా స్యాలకోభావుకస్నుషా
శ్వశురాచార్యగురవస్స్వామిసఖ్యాదయస్తథా॥
ఇత్యేతేపితరస్తీర్థైస్తర్పణీయాయథావిధి॥

అన్యత్రాపి॥ శ్లో॥ పితృష్వసామాతృష్వసా జామాతాభావుకస్నుషా ।
శ్వశురశ్శ్యాలకశ్చైవ శ్వశ్రూశ్చగురురర్థినః॥

తా॥ ః తల్లిదండ్రులు, పిదపసవతితల్లి, మాతామహామాతుః పితామహామాతుః ప్ర
పితామహా మాతామహీమాతుః పితామహీమాతుః ప్రపితామహీలు, తనభార్య, కుమా

రుడు, పినతండ్రి, పెదతండ్రి, సభార్యకముగ మేనమామ, కుమార్తె, తోడబుట్టువులు, మనుమడు, మేనల్లుడు, మేనత్తలు, పినతల్లి, పెదతల్లులు, తోబుట్టువులభర్త, భార్యతో బుట్టినవారు, భార్యయొక్క తల్లిదండ్రులు, ఆచార్యుడు, గురువు, ప్రభువు, స్నేహితుడు మొదలగువారలనుగుఱించి క్రమముగ నుదకదానము జేయవలయును. ఐననిందొక విశేషము గలదు॥

వ్యాస॥ శ్లో॥ ఏకైకమంజలిందేవాః ద్వౌద్వౌతుసనకాదయః ।
అర్హంతిపితరస్త్రీంస్త్రీన్ స్త్రియశ్చైకైకమంజలిమ్॥

తా॥ దేవతలకొక్కొక దోసిలియు, ఋషులకు రెండేసిదోసిళ్లును, పితృదేవతలకు మూడుదోసిళ్లునునివ్వవలయును స్త్రీలకునొక్కొకయంజలియేయర్పింపవలయును. మఱియు దీనియందునొకవిశేషముగలదు॥

శ్లో॥ మాతృముఖ్యాస్తుయాస్తి స్త్రస్తాసామేవాంజలిత్రయం । దద్యా
ద్దైకైకమన్యాసాం స్త్రీణాంచైవాంజలింబుధ ఇతి॥ నారాయణీయే
పి॥ ఏకైకంయోషితాందద్యాత్త్రీంస్త్రీన్పుంసాంహిచాంజలీన్ ।

ద్వాద్వాసాపత్నీ మాతుస్త్రీంస్త్రీ న్మాతృగణస్యచ॥ పితృ
ణాంచైవదేవానాం జలేదద్యాజ్జ లాంజలీన్ । అసంస్కృత ప్ర
మీతానాంస్థలేదద్యాజ్జలాంజలీన్॥ భూమాయ స్తర్పణంకుర్యా
ద్రాహ్మేకాంస్యేచమృణ్మయే। తర్జన్యాంగుష్ఠయోగేచసపుత్రః పి
తృఘాతకః ॥ స్థలేవాపిశుచౌదేశే కుశాస్తీర్ణేచభాజనే। తా
మ్రాదిపాత్రేపక్షేవాతర్పయేత్సతిలైశ్శుభైః॥ వసిత్వావసనంశు
ష్కంస్థలేవిస్తీర్ణబర్హిషి । విధిజ్ఞస్తర్పణంకుర్యాత్సర్వాన్పితృగ
ణాం స్తథా॥ పాణినైకగుణంప్రోక్తం దర్భైశ్శతగుణంతతః । అ
యుయ్యంఖడ్గపాత్రేణ పితౄణాంతర్పణంభవేత్॥ తృప్యతేయేన
తీర్థేనగృహ్ణీయాత్తేనవైజలమ్॥ అన్యథాకురుతేయస్తు నరకంప్ర
తిపద్యతే॥

తా॥ మాతృపితామహీప్రపితామహీలకుమూడు దోసిళ్లును, యితరులగుస్త్రీలకురెం
డేసిదోసిళ్ళులును, ఉదకదానముసేయవలయు- పితృదేవతలకును, దేవతలకును, జలతూల

తర్పణనిర్ణయము.

యందుదక దానము సేయవలయు- ఉపనయనాదిసంస్కారవిహీనముగ మృతినొందినవారికి స్థలమునందుదక దానము సేయవలయు-భూమియందైనను, వెండిపాత్రయందైనను,కంచుమట్టి పాత్రలయందైనను, తర్జన్యంగుష్ఠములంగళిపిరియైనను తర్పణము సేయువాడుపితృఘాతకుండ నఁబడును కావునస్థలమునందైనను, పరిశుద్ధమగు దేశమునందైనను, దర్భలుంచఁబడినపాత్రి యందైనను, రాగిపాత్రయందైనను ఆకుయందైనను, పరిశుద్ధమగువస్త్రమును గట్టుకొని దర్భ పఱుపఁబడినభూమియందుగూర్చుండి పరిశుద్ధమగు నుదకములచేదర్పణంబు సేయవలయు- ఒట్టిచేతితో జేసినతర్పణం బొక్కగుణముగలదియనియు, దర్భపవిత్రంబునుధరియించినచేతి తో జేసినతర్పణము నూఱుగుణములుగలదియనియు, ఖడ్గపాత్రముచే జేసినతర్పణము అక్షయ మగుననియు నెఱుంగవలయు- శాస్త్రవిధిప్రకారముతర్పణంబొనర్చినపితృదేవతలుతృప్తినొం దుదురు- శాస్త్రవ్యతిరిక్తముగదర్పణము సేయువాడు నరకమును బొందును॥

పితృకార్యమునందు యెంతమందియుద్దేశింపఁబడుదురో యందరికిమాత్రమేవసురు ద్రాదిత్యనామములనుచ్చరించి తర్పణము సేయవలయు॥

దర్పణే॥ శ్లో॥ దర్భైతిలోదకంపూర్వం పశ్చాచ్ఛుద్ధాన్నపాలయే ।

అబ్ధికేనపరంపూర్వం పరేహానితిలోదకమ్॥ ప్రత్యబ్దంతువరేహాని॥

తా॥ అనుదర్పణకారునివచనప్రకారము దర్శశ్రాద్ధమునందు బ్రాహ్మణభోజనమునకు పూర్వమునందును, ప్రాతిసాంవత్సరిక శ్రాద్ధమునందు పరదినమునందునుతర్పణము సేయవలయు॥

మఱియు ప్రాతిసాంవత్సరిక శ్రాద్ధమునందును వందరికినితర్పణము సేయవలసివచ్చునని కొన్నివచనములుగలవు- ఆవచనములు కాలవిశేషములను సూచించిబోధించినవి కానివేఱొండుకాదు॥

శ్లో॥ దర్శేపాతేచసంక్రాంతౌ యుగమన్వంతరాదిషు ।
తర్పయిత్వాపితౄన్పశ్చా చ్ఛ్రాద్ధంకుర్యాత్ప్రయత్నతః॥

తా॥ దర్శశ్రాద్ధమునందును, సంక్రమణాదులయందును, యుగాదులయందును, మన్వంతరములయందును, ముందుతర్పణముచేసి పిదపశ్రాద్ధము నాచరింపవలయు॥

శ్లో॥ పక్షశ్రాద్ధేహిరణ్యేచ పశ్చాద్దద్యాత్తిలోదకమ్ ।
తథాచైవాష్టకశ్రాద్ధే శ్రాద్ధేచైవానుమాసికే॥

తా॥ పక్షశ్రాద్ధమునందును, హిరణ్యశ్రాద్ధమునందును, అష్టకశ్రాద్ధమునందును, అనుమాసికశ్రాద్ధమునందును,శ్రాద్ధానంతరకాలమునందు తిలతర్పణముగావింపవలయు॥

తర్పణనిర్ణయము.

శ్లో॥ సపిండీకరణే శ్రాద్ధే ప్రేతశ్రాద్ధానుమాసికే।
సంవత్సరవిమోకే చ న కుర్యాత్తిలతర్పణమ్॥

తా॥ అనునీవచనమునందు సపిండీకరణశ్రాద్ధమునందును ప్రేతశ్రాద్ధానుమాసికమునందును, సంవత్సరవిమోకమునందును తిలతర్పణము సేయగూడదు అనియుండగా తిలతర్పణ మెటుల జేయవచ్చునని యనగూడదు యీవచనమునందు తిలతర్పణము సేయగూడదనగా పరదినమునందు సేయగూడదని యభిప్రాయము॥

శ్లో॥ వృద్ధిశ్రాద్ధే సపిండే చ ప్రేతశ్రాద్ధానుమాసికే।
పరేహని విమోకే చ న కుర్యాత్తిలతర్పణమ్॥

తా॥ వృద్ధిశ్రాద్ధమునందును, సపిండీకరణ శ్రాద్ధమునందును, ప్రేతశ్రాద్ధానుమాసికమునందును, సంవత్సరవిమోకమునందును, పరదినమునందు తిలతర్పణము సేయగూడదు-

శ్లో॥ కృత్వానుమాసికం శ్రాద్ధం సపిండీకరణాత్పరమ్।
వైశ్వదేవం తతః కుర్యాత్తర్పణం తిలసంయుతమ్॥

తా॥ అనుమాసికశ్రాద్ధ సపిండీకరణ శ్రాద్ధములయందనంతరమునందు తిలతర్పణము వైశ్వదేవము సేయవలయును-

శ్లో॥ తీర్థశ్రాద్ధేగయాశ్రాద్ధేశ్రాద్ధేప్రత్యాబ్దికేపిచ।
పరేహనిద్విజఃకుర్యాత్తర్పణంతిలసంయుతమ్॥
పక్షశ్రాద్ధంతునిర్వర్త్య తర్పణంతదనంతరమ్।
సకృన్మహాలయేశ్రాద్ధే పరేహనితిలోదకమ్॥

తా॥ తీర్థశ్రాద్ధమునందును, గయాశ్రాద్ధమునందును, ప్రాతిసాంవత్సరికశ్రాద్ధమునందును, పరదినమునందుతర్పణము సేయవలయును - పక్షశ్రాద్ధమునందు తచ్ఛ్రాద్ధంబొనర్చినపిమ్మట తర్పణముసేయవలయును- మహాలయశ్రాద్ధమునందును పరదినమునందుతిలతర్పణము సేయవలయును- ప్రాతిసాంవత్సరికశ్రాద్ధమునందు శ్రాద్ధాంగమగుతిలతర్పణమును పరదినప్రాతఃకాలమునందేచేయవలయును- ఈప్రకారముఆయాకాలములయందు జేయవలసిన తర్పణము- ఆయాశ్రాద్ధములకంగభూతమైయున్నది- కావుననీతర్పణమునిత్యతర్పణముకంటె భిన్నమనియెఱుగవలయును- ఇట్లు రెండువిధములగు తర్పణములను ప్రత్యాబ్దికశ్రాద్ధము మొదలగు శ్రాద్ధములయందు భిన్నముగజేయవలయు.

ప్రత్యాబ్దికశ్రాద్ధమునందునిత్యతర్పణము శ్రాద్ధానంతరకాలమునందు జేయవలయును.

హారీతః॥ శ్లో॥ పిత్రోః ప్రత్యాబ్దికే ప్రాప్తే తర్పణంతు కథంభవేత్।
జలేనైవ ప్రకుర్వీత నివృత్తే పితృకర్మణి॥

తా॥ అనునీహారీతస్మృతివచనమునందును, తల్లిదండ్రులగూబ్దికమునందు శ్రాద్ధానంతరమందే నిత్యతర్పణము సేయవలయునని విధింపఁబడియున్నది. పినతండ్రి మొదలగువారల ప్రత్యాబ్దికశ్రాద్ధములయందు నిత్యతర్పణమును శ్రాద్ధకర్మమునకుముందుగ నే చేయవలయు. ఎందుకనిన నిత్యతర్పణము పితృపూర్వకంబైన దగుటచేసని యెఱుంగవలయును.

శ్లో॥ నిత్యకర్మాబ్దికశ్రాద్ధే కారుణ్యానాం కథంభవేత్ ।
ఆబ్దికాత్తర్పణంపూర్వం కుర్యాచ్ఛ్రాద్ధమనంతరమ్॥

తా॥ అనునీస్మృతివచనములనును కారుణ్యశ్రాద్ధములయందు నిత్యతర్పణాదులను ఆబ్దికకృత్యములకంటె పూర్వమునందే చేయవలయునని స్పష్టమగుచున్నది.

శ్లో॥ పితృవర్గంమాతృవర్గం వర్గంమాతామహస్యచ ।
తర్పయిత్వాథకారుణ్యా నర్చయేదితిశౌనకః॥

తా॥ అనునీశౌనకవాక్యమునందును - ముందుపితృపితామహప్రపితామహులను పిమ్మట మాతృపితామహీప్రపితామహీలను అనంతరము మాతామహమాతుః పితామహమాతుః ప్రపి

తామహాలను పిదపమాతామహీమాతుః పితామహీమాతుః ప్రపితామహీలను, గూర్చితర్పణము సేసి యటుపిమ్మట కారుణ్యతర్పణము సేయవలయునని విధింపఁబడియున్నది. కావున కారుణ్యశ్రాద్ధములయందు పిత్రాదివర్గములకు నిత్యతర్పణము సేసి పిమ్మట కారుణ్యశ్రాద్ధ కృత్యములనాచరింపవలయు. సకలదర్శాదిశ్రాద్ధములయందును నిత్యతర్పణము శ్రాద్ధానంతరమునందే చేయవలయును.

వైఖానసిః॥ శ్లో॥ శ్రాద్ధంకృత్వాతు విధివద్వైశ్వదేవమతఃపరమ్ ।
బ్రహ్మయజ్ఞంతతఃకుర్యాత్తర్పణాంతుతిలైర్వినా॥

తా॥ యథావిధిగశ్రాద్ధము చేసినపిమ్మట వైశ్వదేవమును బ్రహ్మయజ్ఞమును, తిలవిహీనముగదర్పణమును సేయవలయును. శ్రాద్ధావయవమగుతిలతర్పణమును శ్రాద్ధదివసములయందు విధింపఁబడిన కాలవిశేషములయందే ఆచరింపవలయు - మాతాపితృశ్రాద్ధములయందవయవభూతమగు తిలతర్పణమునుపరదినప్రాతఃకాలమునందే చేయవలయునని యిదివరకే చెప్పఁబడియుండినను మఱలవివరించెదము.

శ్లో॥ తతఃపరేహ్ని కుర్వీత తర్పణంపురుషస్సుధీః ।
తచ్ఛేషైస్తిలదర్భైస్తు పాత్రస్నాత్వామృతైర్జలైః॥

తా॥ ఓనీహారీతస్మృతియందును శ్రాద్ధానంతర మొనర్పవలసిన తర్పణమును శ్రాద్ధదినమునందు మిగిలినతిలదర్భలను భద్రముగనెత్తిపెట్టి పరదినమునందుదయమున స్నానంబొనర్చి ఆతిలదర్భలతో టితర్పణము సేయవలయును. ఇట్లు ప్రాతఃకాలమునందు చేసిన తర్పణోదకము అమృతమగును.

శ్లో॥ తర్పణాత్వమృతంప్రాతః ద్వితీయేప్రహరేపయః ।
తృతీయేజలమిత్యాహుశ్చతుర్థేరుధిరంభవేత్ ॥
తస్మాచ్ఛ్రాద్ధంతుపూర్వేద్యుః కృత్వాస్నాత్వాపరేహని ।
ప్రాతఃపితౄంశ్చసంతర్ప్య పశ్చాత్సంధ్యాదికాంచరేత్ ॥

తా॥ అనుసీస్మృత్యుక్తవాక్యములయందు పితాదిశ్రాద్ధదినములయందు చేయవలసినతర్పణముమరుదినప్రాతఃకాలమునందు జేసితేని ఆతర్పణోదకముఅమృతమగును రెండవయామమునచేసితేని క్షీరంబగును- మూడవయామంబునచేసితేని సామాన్యజలంబగును. చతుర్థయామంబునచేసితేని రక్తతుల్యంబగును. కావునశ్రాద్ధమునుపూర్వదినమునందు చేసిపరదినమునందు ప్రాతఃకాలమునందే స్నానముచేసితర్పణంబొనర్చి సంధ్యావందనాదికృత్యంబులంజేయవలయు.

శ్లో॥ తిలదర్భయుతంతోయం స్వధయాయత్రదీయతే।
తత్తోయమక్షయంభూత్వా పితౄణాంతృప్తిదంభవేత్॥

తా॥ తిలదర్భలతోగూడినయుదకమును స్వధాకారంబుతో నిచ్చితేని యయుదకమూ అక్షయంబగుటయే గాక పితృదేవతలుతృప్తులగుదురు.
ప్రయోగపారిజాతే॥ శ్లో॥ పరేహన్యుషసిస్నాత్వా కృత్వాశ్రాద్ధాంగతర్పణమ్। పునస్నాత్వైవకుర్వీత ప్రాతస్సంధ్యాంసమాహితః॥
ఉదితేతురవాస్నాత్వా సంధ్యాంకృత్వైవతర్పయేత్॥

తా॥ పరదినప్రాతఃకాలమందు స్నానముజేసి శ్రాద్ధాంగతర్పణముజేసి మఱల స్నానముజేసి సంధ్యావందనాదికృత్యంబులనొనర్పవలయు - సూర్యోదయంబయ్యెనేని స్నానానంతరమునందుసంధ్యావందనంబొనర్చి శ్రాద్ధాంగతర్పణంబొనర్పవలయు॥

శ్లో॥ యస్తుతర్పయతేప్రాతః కృత్వాశ్రాద్ధంపరేహని। పితరస్తృప్తిమాయాంతి నచేత్కుప్యంతివైధ్రువమ్॥ పరేద్యుశ్శ్రాద్ధకృన్మర్త్యో యోనతర్పయతేపితౄన్। అతృప్తాఃపితరస్తస్య శాపందత్వావ్రజంతితే॥

తా॥ ప్రథముఁడుపూర్వదినమునందు శ్రాద్ధంబొనర్చిమరుదిన ప్రాతఃకాలమునస్నానముచేసి తర్పణముచేసినచో పితృదేవతలుతృప్తులగుదురు- అట్లుగావింపకేని పితృదేవతలుకోపించుదురు- మఱియు మరుదినప్రాతఃకాలమునందు తర్పణంబు చేయనివానికి పితృదేవతలు శాపంబొసంగుదురు కావునతీర్థశ్రాద్ధమునందును గయాశ్రాద్ధమునందును తిలతర్పణమును పరదినమునందే చేయవలయును॥

మనుస్మృతౌ॥ శ్లో॥ తీర్థశ్రాద్ధేగయాశ్రాద్ధే శ్రాద్ధేప్రత్యాబ్దికేపిచ।
పరేహనిద్విజఃకుర్యా త్తర్పణంతిలసంయుతమ్॥

తా॥ తీర్థశ్రాద్ధగయా శ్రాద్ధప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధములయందు పరదినంబున శ్రాద్ధాంగతర్పణం బాచరింపవలయునని మనువువచియించె మఱియునొకానొకప్పుడు మహాలయమునందును పరదినమునందే తర్పణంబొనర్పవలయు॥

దక్షః॥ శ్లో॥ శ్రాద్ధాంతేప్రత్యహంకుర్యా త్పితృశ్రాద్ధాంగతర్పణమ్।
సకృన్మహాలయేశ్రాద్ధే పరేహనితిలోదకమ్॥

తా॥ పితృశ్రాద్ధమునందు శ్రాద్ధానంతరకాలమునందును ఒకానొకమహాలయశ్రాద్ధమునందు పరదినంబున తిలోదకదానము చేయవలయునని దక్షునిమతము- దర్శపాతసంక్రా

మణయుగ మన్వంతరాది కాలీనశ్రాద్ధము లయందు శ్రాద్ధకృత్యమునకు పూర్వమందు తిలతర్పణము జేయఁదగినది॥

మత్స్యపురాణే॥ శ్లో॥ పితృయజ్ఞంతునిర్వర్త్య తర్పణాఖ్యంద్విజోత్తమః।
పిండాన్వాహార్యకంశ్రాద్ధం కుర్యాదిందుక్షయేపిచ॥

తా॥ తర్పణంబను పేరుగలపితృయజ్ఞంబొనర్చిపిండాన్వాహార్యకశ్రాద్ధంబునాచరింపవలయు- పిండాన్వాహార్యక శ్రాద్ధంబనఁగాదర్శాది శ్రాద్ధంబనియెఱుంగునది॥

శ్లో॥ దర్శేస్నాత్వాపిదంభస్తు దద్యాత్కృష్ణతిలోదకమ్। అన్నంచవి
ధివద్దద్యాత్పరతస్తన్నవర్తతే॥ దర్శేపాతేచసంక్రాంతౌ యుగమన్వం
తరాదిషు। తర్పయిత్వాపితౄన్పశ్చాచ్ఛ్రాద్ధంకుర్యాత్ప్రయత్నతః॥

తా॥ దర్శశ్రాద్ధమునందు తిలోదకదానంబును యథావిధిచే నన్నదానంబును నొనర్పవలయును దర్శపాతసంక్రమణయుగ మన్వంతరాదులయందు ముందుతర్పణంబొనర్చి పిదప శ్రాద్ధకృత్యంబులనాచరింపవలయు॥

శ్లో॥ పక్షశ్రాద్ధేహిరణ్యేచ పశ్చాద్దద్యాత్తిలోదకమ్।
తథాచైవాష్టకశ్రాద్ధే శ్రాద్ధేచైవానుమాసికే॥

తా॥ పత్సు శ్రాద్ధహిరణ్యశ్రాద్ధ అష్టక ... న్వ అనుమాసికశ్రాద్ధములయందుతిలతర్పణము
శ్రాద్ధానంతరమందు జేయవలయును పత్సుశ్రా ... లయందు అంగతిలతర్పణము జేసినపిదపనిత్య
తర్పణంబొనర్పవలయు- ఈయర్థంబుగల ... సివచనము పూర్వమే చెప్పఁబడినది. పిత్రు
వ్యాదికారుణ్యశ్రాద్ధములయందు అవసు ... తంబగు తిలతర్పణము శ్రాద్ధానంతరమందుచే
యవలయును గాని పరదినమునందు చేయు ... ని యెఱుంగునది॥

శ్లో॥ శ్రాద్ధాంగతర్పణం కు ... ప్రతిలంత్వపరేహని ।
పిత్రోర్విషయ ఏవస్యా ... న్యాయవిమయేధవేత్ ॥

తా॥ కలిహం(?) శ్రాద్ధములయంద ... లతర్పణంబు పరదినంబున జేయవలయు- కాను
ణ్యశ్రాద్ధములయందా దినంబునందు ... నంతరమందే చేయవలయును॥

మను॥ శ్లో॥ నైకశ్రాద్ధద్వయం ... కుర్యాత్సమానేహనికుత్రచిత్ ।
నయజ్ఞంనబలించైవ ... ఋషితర్పణమ్॥

తా॥ ఒకదినంబునందే రెండుశ్రాద్ధ ... ను జేయఁగూడదు- మఱియు శ్రాద్ధదినంబునం
దు బ్రహ్మయజ్ఞవైశ్వ దేవదేవఋషి ... ంబులనుగూడ జేయఁగూడదని మనువు ...

చె- ఇట్లుండ నిత్యతర్పణం బొనర్పవలయునవనెడి వచనం బెట్లొప్పునో యన్నచో నానిషేధము శ్రాద్ధకాలీనవిషయంబని తెలియునది॥

శ్లో॥ శ్రాద్ధం నిర్వర్త్య విధివ ద్వైశ్వదేవమతః పరమ్।
బ్రహ్మయజ్ఞం తతః కుర్యా త్తర్పణాంతు తిలైర్వినా॥

తా॥ అనునీ పైఠీనసి వాక్యము పూర్వమునందే వివరించియున్నాడను॥

శ్లో॥ పితుః క్షయాహే సంప్రాప్తే సర్వేషాం తర్పణం నహి।
మాతుః క్షయాహే సంప్రాప్తే తద్వర్గే తర్పణం నహి॥

తా॥ తండ్రియొక్క ప్రత్యాబ్దికశ్రాద్ధమునందె వరికి నితర్పణంబు లేదు- తల్లియొక్క ప్రత్యాబ్దికంబునందును ఆవర్గంబువారికె వరికిని తర్పణంబు లేదని యెఱుంగనగు- పితృమాతృతర్పణనిషేధం బెట్లనిన— ఈవచనము తండ్రిబ్రతికియుండగా తల్లి మృతినొందినవాడు శ్రాద్ధాంగతర్పణము జేయగూడదను యభిప్రాయంబుగలది- కావున విరోధం బేమియు లేదని యెఱుంగవలయును గాని నిత్యతర్పణనిషేధపరంబని యెఱుంగదగినది కాదు- ఈవచనార్థము వివరించెద- పితృశ్రాద్ధమునందు శ్రాద్ధాంగతర్పణము పితృపితామహప్రపితామహులకే చేయవలయు తదితరులకు జేయగూడదు- మాత్రాదిశ్రాద్ధములయందును యెందరుద్దిష్టులగుదురో

తర్పణనిర్ణయము.

అందరికిఁ బ్రాతఃకాలమునందు తిలతర్పణంబాచరింపవలయు- మతి యుకండ్రి బ్రతికియుండగా
తల్లిమృతినొందినవాడు మాతృశ్రాద్ధ కాలమునందుపరదినంబున తిలతర్పణంబు జేయఁగూడదు

శ్లో॥ జీవమానఃపితాయస్య మాతాయదివిపద్యతే।
మాతుశ్శ్రాద్ధంసుతః కుర్యాన్నకుర్యాత్తిలతర్పణమ్॥

అవయవభూతంబగు తి
తా॥ జీవపితృండై మాతృశ్రాద్ధమునాచరించు సమయంబునందు అవయవభూతంబగు తి
లతర్పణముజేయఁగూడదు- ఐనను నిత్యతర్పణము శ్రాద్ధముతోడంజేరినదికాదు- గనుక దానిని
మాతృముల చరింపవలయు॥

స్మృత్యంతరే॥ శ్లో॥ నజీవపితృకఃకుర్యాచ్ఛ్రాద్ధాంగతిలతర్పణమ్।
శ్రాద్ధమాత్రంప్రకుర్వీత తర్పణంతుపితాచరేత్॥

తా॥ జీవపితృవులుగలవారు శ్రాద్ధంబును మాత్రం బొనర్పవలయు గాని శ్రాద్ధాంగతిలతర్ప
ణంబు జేయఁగూడదు ఆతర్పణంబును తండ్రి చేయవలయునని స్మృతికారులు వచియించిరి- ఇఁ
క శ్రాద్ధద్వయము మొకదినంబున సంభవించెనేని వాటి విధిని వివరించెద;— మన్వాదిశ్రాద్ధంబు
లచే దర్శాదిశ్రాద్ధంబులు సిద్ధించుచునట్లు శ్రాద్ధాంగతర్పణంబుచే నిత్యతర్పణంబు సిద్ధింప
దు- దర్శమన్వాదిశ్రాద్ధంబు లొకొక్కసారిగ సంభవించెనేని రెండు శ్రాద్ధంబులు భిన్నంబు

క్రైన నారెంటియందు నుపాసించదగిన దేవతలు భిన్నులుగాదు కావున నారెండును నొక్క-
ర్మచేతనే సిద్ధించుమన్నదని తాత్పర్యము;—ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధంబులయం దుపాసించఁద
న శ్రాద్ధదేవతలు భిన్నులుగావనట్లు సిద్ధించకపోవుట నిశ్చయంబు- ప్రత్యాబ్దికములయం
మపితృపితామహ ప్రపితామహులే సేవించఁదగినవారుగాన శ్రాద్ధాంగతిలతర్పణంబునందు
ను ముగ్గురికే దేవత్వము గానియితరులకు లేదని దెలుసుకొనవలయును॥

శ్లో॥ పిత్యబ్దాంగతిలాంబుస్యాన్నిషిద్ధేపి పరేహని।
శ్రాద్ధేయావంత ఉద్దిష్టాః ప్రాతస్తానేవ తర్పయేత్॥

తా॥ ప్రతిసాంవత్సరిక శ్రాద్ధంబులయందు తిలతర్పణంబును పరదినప్రాతః కాలమునం
దే చేయవలయును అట్లయితే దేవతలు వేఱు గాన ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధంబులయందు నిత్యశ్రా
ద్ధంబులొనర్చినట్లు నిత్యతర్పణంబును చేయవలయును॥

శ్లో॥ పితరో యత్ర పూజ్యంతే తత్ర మాతామహా అపి।
అవిశేషేణ కర్తవ్యం విశేషాన్నరకం వ్రజేత్॥

తా॥ పితృదేవతలు యేసమయంబునఁ బూజింపఁబడుదురో యట్టిసమయములయందు
మాతామహాదులును ౨ సమానముగఁ బూజింపఁదగినవారని దోఁచుచున్నది- ఇట్లుసమానం

బుగా(బూజింపనిపక్షమున నరకంబును బొందుదురు వర్గద్వయంబునకును దేవత్వముగలదని చెప్పుటచేతరయేవర్గవారికి(శ్రాద్ధమును బెట్టెదరో వారికే శ్రాద్ధాంగతర్పణంబును జేయవలయు నని దెలియవలయును- ఈప్రకారముదర్శశ్రాద్ధములయందును మహాలయశ్రాద్ధమునయందు ను జేయవలయుననితా॥

శ్లో॥ వర్గద్వయంసముద్దిశ్య శ్రాద్ధంచాపరపక్షకమ్॥

తా॥ అనువచనముచేత అపరపక్షశ్రాద్ధము రెండు వర్గంబులవారికి జేయవలయుననిదోచు చున్నది ఆఅపరపక్ష శ్రాద్ధాంగతర్పణంబు రెండువర్గంబులవారికిని జేయవలయును అందు వలన శ్రాద్ధంబులయందును అర్ఘ్యంబులయందును రెండువిధములయిన తర్పణంబులను జే యవలయును-పితృతర్పణము రెండువిధములని చెప్పుటయే పరికామఅదెట్టులనిన బ్రహ్మయ జ్ఞాంగమగుదేవర్షి పితృతర్పణమునకు భిన్నంబయిననిత్యపితృతర్పణము నిత్యశ్రాద్ధాంగతర్ప ణంబుగను కవని తెలిసికొనవలయును మఱియును నిత్యముగుపితృతర్పణము నిత్యముగా జేయు శ్రాద్ధంబునకవయవంబు గాదనియును తాత్పర్యము- కాఁబట్టి యని రెండును వేఱు వేఱుగాగాని యొక్కటి గాదనిముఖ్యాభిప్రాయము॥

శ్లో॥ యన్నిత్యతర్పణంకుర్యాద్రూపహీనందినేదినే।
శ్రాద్ధాంగతర్పణంకుర్యాద్రూపయుక్తంతిలాంబుభిః॥

తా॥ నిత్యతర్పణమునందు వసురుద్రాదిత్యశబ్దంబులనుచ్చరింపఁగూడదు- నిత్యశ్రాద్ధమునందు వసురుద్రాదిత్య శబ్దముల నుచ్చరింపవలయును- కావుననిత్యతర్పణమునకు నిత్యశ్రాద్ధమునకును భేదముకలదు- నిత్యశ్రాద్ధమునందార్గుయ దేవతలకు తర్పణంబును జేయవలయును- నిత్యతర్పణమునందు పితృవ్యాదికారుణ్య దేవతలకుఁగూడతర్పణంబును జేయవలయును- కాఁబట్టినిత్యతర్పణమునకును నిత్యశ్రాద్ధమునకును మిగుల, భేదముగలదనిగ్రహింపవలయును॥

శ్లో॥ కుర్యాదహరహశ్రాద్ధమన్నాద్యేనోదకేనవా॥

తా॥ అనువచనంబుచేతనుఁగూడనిత్యతర్పణమునకును నిత్యశ్రాద్ధమునకును భేదముకలదని తా॥

శ్లో॥ అధ్యాపనంబ్రహ్మయజ్ఞః పితృయజ్ఞస్తుతర్పణమ్।
హోమోదైవోబలిర్భౌతోనృయజ్ఞోతిథిపూజనమ్॥

తా॥ అనువచనంబుచేత వేదమును చదువుట బ్రహ్మయజ్ఞమనియును పితృయజ్ఞము తర్పణమనియును వైశ్వదేవము వైవబలియనియును మనుష్యయజ్ఞమతిథి పూజనంబని యును తాత్పర్యము.

శ్రుతిః॥ యత్పితృభ్యస్స్వధాకరోత్యప్యప స్తత్పితృయజ్ఞస్సంతిష్ఠతే॥

తా॥ అని వేదమునందును నిత్యతర్పణము స్వతంత్రమైనకర్మయని చెప్పఁబడుటచేతనిత్య తర్పణము నిత్యశ్రాద్ధముకంటె వేరైనదని తాత్పర్యము. ప్రతిసాంవత్సరిక శ్రాద్ధంబుల యందు దర్శాదిశ్రాద్ధంబులు వచ్చినట్లైతే రెంటినిగూడ నాచరింపవలయునుతల్లిదండ్రు లయొక్క ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధమునందు నిత్యపితృతర్పణమును శ్రాద్ధానంతరమందు జేయవల యును శ్రాద్ధాంగతిలతర్పణమును పరదినప్రాతఃకాలమునందు వర్గత్రయము వారికిమాత్ర ము సేయవలయును తండ్రిబ్రతికియుండినపుడు తల్లియొక్క శ్రాద్ధమును జేయువాఁడు శ్రాద్ధదినమునందుగాని పరదినమందుగాని శ్రాద్ధాంగతర్పణమును జేయఁగూడదు నిత్య తర్పణం బెప్పుడునులేదు జ్యేష్ఠభ్రాతృవులు మొదలగువారియొక్క కారుణ్యశ్రాద్ధముల యందు నిత్యతర్పణమును శ్రాద్ధమునకు ముందుగఁజేయవలయును పిదప శ్రాద్ధమునునాచ రింపవలయును శ్రాద్ధాంగతర్పణమును శ్రాద్ధానంతరమునందే చేయవలయునుగాని తల్లి

దండ్రులశ్రాద్ధంబులకువలెఁ బరదినంబునఁ జేయనక్కఱలేదు దర్శపాతయుగమన్వంతరము మొదలగు శ్రాద్ధములయందు తిలతర్పణమును ముందుగనాచరించిపిమ్మట శ్రాద్ధమును జేయవలయును- నిత్యతర్పణమును మాత్రముశ్రాద్ధమైనపిమ్మటఁ జేయవలయును- పక్షశ్రాద్ధకారుణ్యశ్రాద్ధఅష్టకశ్రాద్ధఅనుమాసిక శ్రాద్ధములయందు శ్రాద్ధాంగతర్పణమును శ్రాద్ధదినమునందే జేయవలయును గానిపరదినమునందుఁజేయఁగూడదు- ఒకానొకప్పుడు మహాలయమునందుమాత్రము శ్రాద్ధాంగతర్పణమును పరదినమునందును నిత్యతర్పణమును శ్రాద్ధమును బెట్టినపిదపను జేయవలయును- మహాలయశ్రాద్ధము రెండువిధములు- అరెంటిలోఁ బక్షశ్రాద్ధముముఖ్యము-సకృన్మహాలయగౌణమనియును జెప్పబడును-ఈరెంటిలో ముఖ్యమైనమహాలయశ్రాద్ధమునందు తిలతర్పణమును శ్రాద్ధమును బెట్టినపిదపఁ జేయవలసినది- సకృన్మహాలయశ్రాద్ధమునందు పరదినమునందు తిలతర్పణంబును జేయవలయును- పక్షశ్రాద్ధ దర్శాదిశ్రాద్ధములయందు అంగతిలతర్పణమును పరదినమునందే జేయవలయును- అందువలననిట్టిశ్రాద్ధంబులయందు తాంబూలచర్వణము సేసినను దోషములేదని జెప్పఁబడినది- కారణమేమనినశ్రాద్ధాంగకార్యములన్నియును సమాప్తమగుటవల్లనని దెలియవలెను॥

ప్రయోగపారిజాతే॥శ్లో॥ పక్షశ్రాద్ధేతథాదర్శే యుగమన్వంతరాదిషు।
శ్రాద్ధంనిర్వర్త్యభుక్త్వాతు తాంబూలంఖాదయేద్ద్విజః॥
మోహాదకృత్వాయశ్శ్రాద్ధం తాంబూలంయదిఖాదయేత్।
శ్రాద్ధంహంతాభవేత్కర్తా రౌరవంనరకంవ్రజేత్॥

తా॥ పక్షదర్శయుగ మన్వంతరాదులయందు శ్రాద్ధకర్మనాచరించినపిదప దాంబూలచర్వణాదికమును జేయవచ్చును- ఒకవేళ శ్రాద్ధమునాచరించక తాంబూల చర్వణాదికమును జేసినేని రౌరవాదినరకములనుబొందును- తల్లిదండ్రులయొక్క ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధములయందు పరదినప్రాతః కాలమునందంగతిల తర్పణంబుచేయువఱకు తాంబూల చర్వణాదికమును జేయఁగూడదు॥

కారికా॥శ్లో॥ మృతాశౌచేతథాశ్రాద్ధే మాతాపిత్రోర్మృతాహని।
ఉపవాసేచతాంబూలందివారాత్రౌవిసర్జయేత్॥

తా॥ మృతాశౌచమునందును శ్రాద్ధదివసమునందును తల్లిదండ్రులయొక్క ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధమునందును ఉపవాసవ్రతదినములయందును తాంబూలచర్వణంబును జేయఁగూడదు॥

ర్పణనిర్ణయము సమాప్తము. చే॥ ల॥ బ॥ బ॥

109H6